

32. Основні поняття та характеристики міжнародної технічної допомоги

Юлія Тичина, Вікторія Москаленко

Національний університет харчових технологій

Вступ: Важливою складовою міжнародного співробітництва та одним із напрямків зовнішньоекономічної діяльності країн виступає міжнародна технічна допомога. Для того, щоб збільшити ефективність залучення та реалізації міжнародної технічної допомоги потрібно звернути увагу на понятійний апарат програм міжнародної технічної допомоги.

Матеріали та методи: Значний вклад у визначення основних понять та характеристик міжнародної технічної допомоги внесли такі вчені: Коссак В.М., Кіреєва А.П., Нгуєн Куок Дінь. Під час дослідження було використано методи аналізу та синтезу.

Результати: Традиційно під поняттям «технічна допомога» розуміють співробітництво у галузях науки і техніки. На сьогодні загальнозживаного визначення поняття «міжнародна технічна допомога» не існує. Адже визначення, що розкриті в актах міжнародного характеру та у внутрішньодержавних нормах країн-донорів та країн-реципієнтів міжнародної технічної допомоги відрізняються своїми завданнями.

Українське законодавство щодо міжнародної технічної допомоги досить суперечливе. У багатьох підзаконних нормативно-правових та розпорядчих актах вживається термін «міжнародна технічна допомога», хоча його стале визначення відсутнє[1].

Визначення цього поняття міститься в Указі Президента України «Про міжнародну технічну допомогу» №596 від 01.06.1999 р.: «міжнародна технічна допомога – ресурси, які згідно з міжнародними договорами України надаються донорами на безоплатній основі Україні для здійснення програм, проєктів міжнародної технічної допомоги з метою проведення реформ і реалізації програм соціально-економічного розвитку України»[2].

Але у зв'язку з відхиленням проєкту Закону України «Про міжнародну технічну допомогу», указ не набрав чинності.

На сьогодні, питання, пов'язані із залученням міжнародної технічної допомоги в Україні, регулюються постановою Кабінету Міністрів від 15 лютого 2002 року №153 «Про створення єдиної системи залучення використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги», згідно з якою «міжнародна технічна допомога - фінансові та інші ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України»[3].

Російський економіст А.П. Кіреєв характеризує технічну допомогу, як надання країнам сприяння на оплатній або безоплатній основі в сферах технології процесів, продуктів і управління. Він стверджує, що таке сприяння може відбуватися в будь-яких галузях виробництва. В економічній сфері найчастіше сприяння надається в області розробки програм економічного розвитку, статистики, грошової і бюджетної політики, розвитку регіонів, техніко-економічного обґрунтування окремих проєктів[4].

Міжнародний валютний фонд визначає, що міжнародна технічна допомога – це здатність підтримувати ресурси країн-членів, допомагаючи їм ефективно управляти їх економічною політикою і фінансовими справами, здатність зміцнення потенціалу країн в області людських і організаційних ресурсів [5].

Організація економічного співробітництва та розвитку пропонує наступне визначення: міжнародна технічна допомога – це передача знань за допомогою надання навчання, персоналу, досліджень та пов'язаних з цими процесами вартостей. Також, передача знань може представляти собою «надання стипендії студентам для придбання спеціальності у різних країнах, в направленні кооперантів в країни, що розвиваються або в передачі патентів на пільгових умовах»[6].

Висновки: Отже, до міжнародної технічної допомоги відносяться ті ресурси, які надаються міжнародними організаціями чи країнами-донорами країнам-реципієнтами для сприяння економічному розвитку, покращення стану національних господарств, розвитку багатостороннього співробітництва у вирішенні загальних проблем людства. Але розбіжності у понятійному апараті можуть викликати конфлікт міжнародного та національного законодавства під час залучення та реалізації міжнародних програм та проєктів. Тому необхідно створити єдиний уніфікований нормативний акт, визнаний міжнародною спільнотою, який би закріплював та врегульовував питання щодо надання міжнародної технічної допомоги та реалізації її програм.

Література

1. Коссак В.М. Правове регулювання іноземних інвестицій та міжнародної технічної допомоги в Україні : [підручник] / В.М. Коссак, М.О. Михайлів – К. : Алеута; ЦУЛ, 2009.
2. Указ Президента України «Про міжнародну технічну допомогу» № 596/1999 від 01.06.1999
3. Постанова Кабінету міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» № 153 // УК. – 2002. – 15 лютого.
4. Киреев А. П. Международная экономика : в 2 ч. Ч. I. Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства : [учебное пособие для вузов] / А. П. Киреев. – М. : Международные отношения, 2007. – 416 с.
5. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/>.
6. Нгуен Куок Динь. Міжнародне публічне право : в 2 т. Т. 2: Кн. 3 / Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Ален Пелле ; [пер. с.фр.]. – К. : Сфера, 2011.